

Decreet betreffende de jacht in Vlaanderen

Dirk Criel

Bij de Vlaamse Raad werd door volksvertegenwoordiger Temmerman een voorstel van decreet betreffende de jacht ingediend. In wezen verschilt het decreet niet veel van de huidige jachtbesluiten. Niettemin zijn een aantal opmerkelijke wijzigingen ten gunste van het natuurbehoud op te merken.

De consequenties van dit decreet zullen voor bepaalde traditioneel geworden jachtwijzen zeer ver dragen. Maar het inleveren van die jachtgenoegens, die sterk becritiseerd zijn, is een noodzakelijke basis om op lange termijn een aanvaardbare jacht te laten bestaan als een legale vrijetijdsbesteding.

Bij het al dan niet bejaagbaar stellen van een diersoort moeten twee doelstellingen voor ogen gehouden worden:

- het beperken van schade aan ecosystemen of veldvruchten, naast het beperken van bastaardvormen van bepaalde diersoorten in de natuur.
- het mogelijk maken van een oogst aan wild, nadat de jager zelf door zijn zorg en beheer die soorten in zijn jachtterrein een extra levenskans heeft gegeven.

Deze inspanning heeft belangrijke voordelen voor de biotopen en voor de fauna en flora. Jacht is in dit geval een vorm van oogstgevoegen na verzorgen, beschermen en beheren van de lokale fauna. Noch de overheid, noch natuurbeschermingsverenigingen kunnen deze voordelen van de jacht, voor de zeer verspreid gelegen waardevolle biotopen in Vlaanderen garanderen.

Men moet er zich van bewust zijn dat bijvoorbeeld het afschaffen van de jacht een gebruiksvacuüm-effect zou veroorzaken, zodat andere meer natuurverstorende recreatievormen of economische exploitaties in talrijke waardevolle gebieden zouden ontstaan.

In die plaatsen echter waar de overheid of natuurbeschermingsverenigingen voor dergelijk natuurbeheer kunnen zorgen, heeft de jacht geen enkele zin meer voor het natuurbehoud en dient ze te vervallen.

Anderzijds is de jacht op trekvogels, die nooit afhankelijk zijn van de zorg van de jager en nooit schadelijk zijn, definitief af te schaffen. Als hun populatie toeneemt is dit alleen maar verheugend en zeker geen reden

om ze ten dele te vernietigen. Het aanwenden van wetenschappelijke gegevens om het afschot al dan niet te verantwoorden is, totaal ongepast omwille van maatschappelijke motieven.

Trouwens, niet alleen de populatie is belangrijk, maar ook het individu is functioneel binnen het ecosysteem, want het speelt een rol in de competitie binnen de soort. Zelfs wanneer wetenschappelijk zou bewezen zijn dat afschot geen invloed heeft op de dynamiek van de populatie, is dit geen reden om de jacht te openen. Dieren zijn een gemeenschappelijk bezit en niet alleen eigendom van scherpshutters.

Jacht op een verdelging van predatoren - zowel vogels als zoogdieren - dient verboden te worden. De jager schakelt die 'roofdieren' alleen uit omdat ze als 'concurrent' gaan optreden. Het is algemeen bekend dat die dieren een belangrijke ecologische functie te vervullen hebben, onder andere tegenover de kleine knaagdieren.

Op basis van bovenstaande overwegingen zijn volgende soorten niet meer bij het wild opgenomen in dit voorstel:

Damhert, Moefflon, Korhoen, Houtsnip, Koperwiek, Grote Lijster, Kramsvogel, Kwartel, Merel, Schots, Sneeuwhoen, alle soorten ganzen en eenden (met uitzondering van de Wilde Eend), Goudplevier, Watersnip, Poel-
snip, Bokje, Kievit, Kokmeeuw, Zilvermeeuw, Bonte Kraai, Roek, Wilde Kat, Bunting, Hermelijn, Wazel, Eekhoorn, Boom-
en Steenmarter, Das, Otter en Zeehond.

De bovenvermelde vogels krijgen dus automatisch volledige bescherming, binnen het reeds bestaande uitvoeringsbesluit over vogelbescherming.

De zoogdieren dienen in toepassing van de wet op het natuurbehoud bij de beschermde dieren opgenomen te worden.

Met betrekking tot de jachtperioden dient de

jacht te geschieden op een ogenblik dat de dieren zeer goed te determineren zijn, met andere woorden tussen zonsopgang en zonsopgang. Het is om louter ethische redenen verboden te jagen tijdens slechte weersomstandigheden. Jacht met vuurwapens op zondagen en officiële feestdagen wordt met het oog op de rust voor recreanten in dit voorstel verboden.

Tevens wordt in dit voorstel inzake jachtmethoden grondig gesnoeid. Zo komen volgende methoden te vervallen:

- klemmen en alle giftige stoffen (ook gif-eieren).
- jacht met meutehonden.
- jacht met afgerichte en- of uitheemse dagstootvogels.
- jacht op wild nadat het door een andere persoon of personen in de richting van de jager is opgejaagd (klopjacht)
- vallen, die niet voorzien zijn van een vluchtopening voor kleine marterachtigen.

Anderzijds is nu vastgesteld dat de jacht alleen toegelaten is als de jager vergezeld is van een hond.

Het gebeurt immers meermaals dat aangeschoten wild niet wordt gevangen en daardoor een dagenlange doodstrijd heeft. De meeste verbodsbepalingen steunen op zuiver ethische bezwaren.

Wat de plaatsen, waar gejaagd mag worden, gelden de huidige regels. Anderzijds wordt het instellen van rust- en reservezones in de jachtgebieden in dit voorstel gestimuleerd. Op de eigendommen van openbare besturen waarop het jachtrecht wordt verpacht, dienen ten minste 10% van de verpachte gronden als reservegebied te worden aangeduid.

Door middel van een 'Fonds voor Natuurbeheer' is de mogelijkheid geboden dat subsidies worden verstrekt aan privé instellingen die technische beambten van Waters & Bossen willen aanstellen. Dit mag in de toekomst niet langer het privilege van één jagersvereniging blijven, maar ook natuurbeschermingsverenigingen dienen deze kans te krijgen.

Het fonds kan onder meer aangewend worden voor:

- het verstrekken van educatie aan jagers en niet-jagers;
- de vergoeding van schade indien de gemeenschap verantwoordelijk is;

- de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek;
- de subsidiëring van privé instellingen, die instaan voor controle;
- de subsidiëring van privé instellingen of privé-persoonen die staan voor het behoud van ecologisch waardevolle landschapselementen;
- de subsidiëring van jagers, die op vrijwillige basis een reservezone in hun jachtgebied vastleggen.

De strafbepalingen van de huidige wet zijn totaal verouderd. Daarom worden er drastische aanpassingen voorgesteld. Daartegenover worden een aantal strafbepalingen betreffende de vogelbescherming ook correctie-neel.

Op het punt van de organisatie van de jacht wordt niet alleen voorzien wanneer dieren mogen worden uitgezet doch ook in welke aantallen.

Het toelaten bij volmacht tot het doden van dieren door derden is niet meer opgenomen. Dit gaf immers aanleiding tot tal van misbruiken. Het oprichten van een Vlaamse Jachtraad is in dit voorstel duidelijk opgenomen.

Een onderscheid wordt gemaakt tussen schade veroorzaakt door wild, met andere woorden bejaagbare dieren, en diegene die veroorzaakt worden door de fauna die een wettelijke bescherming geniet. Voor het eerst zal de jager zelf de verantwoordelijkheid dienen te dragen, terwijl in het laatste een tussenkomst door het 'Fonds voor Faunabeheer' voorzien is.

Met dit voorstel werd een belangrijke stap gezet naar een natuurvriendelijke jachtwetgeving, waarin rekening wordt gehouden met de belangen van zowel jagers als natuurbeschermers. Het Vlaamse Gewest, met zijn sterk versnipperde en vervuilde open ruimte, heeft hier een pioniersfunctie te vervullen in West-Europa. Het behouden van jachtprivileges op basis van belangrijke relaties is binnen de huidige maatschappij toch niet meer houdbaar op lange termijn.

Dit voorstel zal met grote tegenstand af te rekenen krijgen. Wij hopen echter dat het desalniettemin ooit ingang zal vinden.

■ Dirk Criel, postbus 10, B-9740 Gavere.